

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

6. évfolyamos tanulók számára

3. forduló

Össz.pontszám:	80p	
----------------	-----	--

Időpont: 2012. február 01.

Név:

Lakcím:

Iskola neve, címe:

1. Madárház

Nézd meg jól a táblán szereplő szavakat. Ezúttal a mássalhangzók hiányoznak belőlük. Találd ki, milyen madárnevekké egészítheted ki őket!

1 kakadu	5 sirály
2 keselyű	6 papagáj
3 páva	7 fecske, gerle
4 feketeterigó	8 fülemüle

8p	
----	--

2. Szócsere. A következő szólásokban, közmondásokban néhány szót rokon értelmű párjával helyettesítettük. Hogy hangzanak az eredeti szólások, közmondások?

Körméhez veri a garast. **fogához**

Hurokban született. **burokban**

Hátrább az agyarakkal! **agarakkal**

Ha Katalin motyog, karácsony locsog. **kopog**

Várja, hogy a sült alma a szájába repüljön. **galamb**

5p	
----	--

3. Múltidéző. Híres elődeink nevét hiányosan írtuk le. Egészítsd ki a neveket a megfelelő betűkkel!

Babits, Móricz, Eötvös, Weöres, Karinthy, Széchenyi. Bessenyei

7p

4. Keressük a párját! A következő feladatban híres irodalmi alkotások címeit olvashatod, ám hiányosan. Hogyan egészítenéd ki?

Mark Twain: Koldus és királyfi
Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde
Erich Kastner: Emil és a detektívek
La Fontaine: A holló meg a róka
Grimm: A halász meg a felesége

5p

5. Írd be a mondatokba a szópárok közül az odailót!

hacsak – ha csak

Ha csak ez a kérésed, nem bánom.

Ne menj el hozzá, hacsak nem akarod feltartani.

szível - szívlel

Bori mindig vitatkozik velem, nem szível.

Köszönöm a tanácsot, meg szívlelem.

gondtalan - gondatlan

Ha nem nyomasztanak a gondok, akkor gondtalan életet élsz.

Ha azonban nem figyelsz oda arra, amit csinálsz, hibákat követsz el, gondatlan vagy.

6p

6. Párkereső. Keresd meg az idegen eredetű szavak magyar megfelelőjét, és kapcsold egymáshoz a párokat!

lokomotív	—	megrázkódtatás
trauma	—	mozdony
rébusz	—	folyamatos
nonstop	—	rejtély
ováció	—	ellentét
kontraszt	—	örömujjongás

6p

7. Elveszett – keressük. Válaszd ki a lehetőségek közül, hogy melyik szó hiányzik az idézetekből!

*Jancsi már hetedhét országon túl jára,
Nem is igen gondolt a zsványtanyára;
Egyszerre valami csillámlott előtte,
Hát sugarát a nap fegyverekre lőtte.*

- a) Iluskájára b) a zsványtanyára c) mostohaapjára

*Jaj neked Iluska, szegény árva kislyány!
Hátad mögött van már a dühös boszorkány;*

- a) boszorkány b) oroszlán c) toportyán

*"Hé, paraszt! melyik út megyen itt Budára?"
Kérdi Laczfi hetykén, csak amúgy félvállra;*

- a) Toldi b) György úr c) Laczfi

*Zavarva lelkem, mint a bomlott cimbalom;
Örül a szívem és mégis sajog belé,
Hányja veti a hab: mért e nagy jutalom?
Petőfit barátul mégsem érdemelé.*

- a) Aranyt b) Petőfit c) Tompát

*Szemében „mesterségem”
Most is nagy szálka még;*

- a) bánat b) átok c) szálka

5p	
----	--

8. Összekeveredtek Arany János Toldijának első sorai. Tegyéi rendet: számozd be a helyes sorrendnek megfelelően a sorokat!

2. Messziről lobogva tenger pusztaságon:
1. Mint ha pásztortűz ég őszi éjtszakákon,
4. Majd kilenc-tíz ember-öltő régiségben.
5. Rémlik, mintha látnám termetes növéset,
3. Toldi Miklós képe úgy lobog fel nékem
8. Kit ma képzelnétek Isten haragjának.
6. Pusztító csatában szálfá-öklelését,
7. Hallanám dübörgő hangjait szavának,

8p	
----	--

9. Szókirakó. Az alábbi betűkből alkoss a helyek számának megfelelő hosszúságú szavakat!

T A I P P E

- a) PAP
b) TEA, ETA, IPA
c) PITE, PITA, PETI, PIPA
c) TIPP

4p

10. Ismered a barkochbát? Játsszunk egyet! Melyik szóra gondoltam?

- Van-e a szóban kétjegyű mássalhangzó? - Igen.
- Kiejtéskor történik-e összeolvadás? – Igen.
- Ige? - Igen.
- Igekötős ige? – Igen.

- A) adjectok
C) kiszáll

- B) megszidja
D) megszabadít

4p

11. Melyik hajóra szállnak fel a következő állatok?

bivaly
jávorszarvas
papagáj
karvaly
lajhár
rája
borjú
keselyű
ölyv
molylepke

10p

12. Egészítsd ki a hiányos szavakat!

- gyanúsított (u – ú)
tűzijáték (ü – ű)
épül (ü – ű)
áhítat (i – í)
harmónia (o – ó)
harmonikus(o – ó)
- szakáll (l – ll)
általános (l – ll)
bennszülött (n – nn)
kijjebb (jj – lj)
beljebb (jj – lj)
bacilus (l – ll)

12p